

Sammanträde med Barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott

Tid: 2023-10-10, kl. 13:30-14:30

Plats: Bokö

Thomas Thim (M),
Ordförande

Karin Berg,
Sekreterare

Ärendelista

1. Budgetuppföljningar 2023, 2023.080 BUN
2. Bevakning skolplikt lå 23/24, 2023.365 BUN
3. Förskolans lärmiljöer och inre organisation, 2023.363 BUN
4. Uppföljning extern och intern samverkan, 2023.366 BUN

Budgetuppföljningar 2023

1

2023.080 BUN

Datum: 2023-10-05
Handläggare: Kristina Jakobsson
Direktnr: 0322-616348
Diariernr: 2023.080 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Budgetuppföljningar 2023

Ärendebeskrivning

Enligt Alingsås kommuns styrmodellens anvisningar ska löpande uppföljning av nämndens ekonomi göras månadsvis. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse.

Beredning

Helårsprognosen per september 2023 för det ekonomiska resultatet är beräknad minus 3 533 tkr. Det finns variationer mellan olika budgetposter där de största avvikelserna är personalkostnader, köp av tjänster och verksamhetens intäkter. Under våren har flera skolenheter arbetat med att organisera inför att skapa ekonomisk hållbarhet i höstens organisation. Arbetet med hållbar ekonomisk organisation behöver fortsätta och har inte fullt ut kunnat kompensera för vårens högre personalkostnader. Därav högre personalkostnader mot tidigare prognoser. I aktuell prognos ingår vidtagna ekonomiska åtgärder för kommunala enheter.

Den ökade intäkten består i att föräldraavgift för förskola och fritidshem har ökat samt att bidrag från Skolverket, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen är högre mot budgeterat.

Personalkostnaden ökar på grund av att fler barn i förskola har ökad omsorgstid mot budgeterat samt ökat antal barn i fritidshem. Under våren har flera skolenheter arbetat med att organisera inför att skapa ekonomisk hållbarhet i höstens organisation. Arbetet med hållbar ekonomisk organisation behöver fortsätta och har inte fullt ut kunnat kompensera för vårens högre personalkostnader. Prognosen visar därför högre personalkostnader än vad som tidigare prognostiserats. Anpassad grundskola har minskad personalkostnad i prognosen, vilket beror på färre elever mot budgeterat och den anpassning av personalkostnader som har gjorts för att matcha tilldelningen. Satsningen i budget för att utöka särskild undervisningsgrupp i norra kommundelen samt att utöka med en kuratorstjänst har bemannats upp senare delen av våren och bidrar till minskning av personalkostnaderna i prognosen. Det högre löneavtalet för kommunals medlemmar är inräknat i prognosen och hanteras inom befintlig ram.

Kostnadsminskningen för köp av tjänster består i att det är färre barn och elever hos fristående huvudmän jämfört med budgeterat samt att kostnader för skolskjuts inte är lika stor mot budgeterat. Även kostnader för måltider är lägre mot både budget och tidigare prognos.

Det finns en förändring mot tidigare prognos per augusti månad mellan budgetposterna medan prognosen i sin helhet är samma. Förändringen i prognos per augusti är att personalkostnaderna för skolenheterna inte har anpassats i den omfattning som krävs för att vara i ekonomisk balans samt att köp av tjänster är lägre.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär att åtgärder vidtas för att minska kostnaderna vid respektive enhet och fortsatt arbete med ekonomistyrning för nå ekonomisk hållbara organisationer och budgetföljsamhet.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden godkänner budgetuppföljning 2023 per september.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Helena Balte
Förvaltningschef

Kristina Jakobsson
Administrativ chef

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2023-10-05

Månadsuppföljning september

Barn- och ungdomsnämnden

Drift

Belopp i tkr	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avv. prognos/budget 2023
Verksamhetens intäkter	123 645	129 588	5 943
Personalkostnader	-618 799	-642 162	-23 363
Lokalhyror	-138 000	-138 000	0
Köp av tjänster	-313 818	-299 932	13 886
Övriga kostnader	-19 657	-19 657	0
Verksamhetens kostnader	-1 090 275	-1 099 751	-9 476
Verksamhetens nettokostnader	-966 630	-970 163	-3 533
Kommunbidrag	966 630	966 630	0
Finansnetto			0
Årets resultat	0	-3 533	-3 533

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen per september 2023 för det ekonomiska resultatet är beräknad minus 3 533 tkr. Det finns variationer mellan olika budgetposter där de största avvikelserna är personalkostnader, köp av tjänster och verksamhetens intäkter. Under våren har flera skolenheter arbetat med att organisera inför att skapa ekonomisk hållbarhet i höstens organisation. Arbetet med hållbar ekonomisk organisation behöver fortsätta och har inte fullt ut kunnat kompensera för vårens högre personalkostnader. Därav högre personalkostnader mot tidigare prognoser. I aktuell prognos ingår vidtagna ekonomiska åtgärder för kommunala enheter.

Prognos

Den ökade intäkten består i att föräldraavgift för förskola och fritidshem har ökat samt att bidrag från Skolverket, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen är högre mot budgeterat.

Personalkostnaden ökar på grund av att fler barn i förskola har ökad omsorgstid mot budgeterat samt ökat antal barn i fritidshem. Under våren har flera skolenheter arbetat med att organisera inför att skapa ekonomisk hållbarhet i höstens organisation. Arbetet med hållbar ekonomisk organisation behöver fortsätta och har inte fullt ut kunnat kompensera för vårens högre personalkostnader. Prognosen visar därför högre personalkostnader än vad som tidigare prognostiserats. Anpassad grundskola har minskad personalkostnad i prognosen, vilket beror på färre elever mot budgeterat och den anpassning av personalkostnader som har

gjorts för att matcha tilldelningen. Satsningen i budget för att utöka särskild undervisningsgrupp i norra kommundelen samt att utöka med en kuratorstjänst har bemannats upp senare delen av våren och bidrar till minskning av personalkostnaderna i prognosen. Det högre löneavtalet för kommunals medlemmar är inräknat i prognosen och hanteras inom befintlig ram.

Kostnadsminskningen för köp av tjänster består i att det är färre barn och elever hos fristående huvudmän jämfört med budgeterat samt att kostnader för skolskjuts inte är lika stor mot budgeterat. Även kostnader för måltider är lägre mot både budget och tidigare prognos.

Prognosförändring

Det finns en förändring mot tidigare prognos per augusti månad mellan budgetposterna medan prognosen i sin helhet är samma. Förändringen i prognos per augusti är att personalkostnaderna för skolenheterna inte har anpassats i den omfattning som krävs för att vara i ekonomisk balans samt att köp av tjänster är lägre.

Kommentarer per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avv. prognos/ budget 2023
Kostnader			
Politisk verksamhet	-1 132	-1 310	-178
Förskola	-362 959	-364 323	-1 364
Pedagogisk omsorg	-800	-497	303
Förskoleklass	-31 186	-31 716	-530
Grundskola	-564 221	-572 374	-8 153
Anpassad grundskola	-26 193	-25 928	265
Fritidshem	-97 719	-100 037	-2 318
Kost och lokalvård	-1 065	-1 065	0
Option kostavtal	-5 000	-2 500	2 500
Summa	-1 090 275	-1 099 751	-9 476
Intäkter			
Politisk verksamhet	0	0	0
Förskola	47 841	48 882	1 041
Pedagogisk omsorg	0	0	0
Förskoleklass	1 553	1 209	-343
Grundskola	53 740	57 828	4 089
Anpassad grundskola	763	869	106
Fritidshem	18 684	19 734	1 050
Kost och lokalvård	1 065	1 065	0
Kommunbidrag	966 630	966 630	0
Summa	1 090 275	1 096 218	5 943
Resultat	0	-3 533	-3 533

Politisk - 178 tkr

Det politiska arvudet har ökat mot budget. Under våren har nämndmöten varit fler på grund av ny nämnd.

Förskola – 323 tkr

Den stora skillnaden är att fler barn i kommunal förskola har högre omsorgstid mot budgeterat vilket ökar personalkostnaden. Kommunala enheter kompenseras med ökad omsorgspeng för den ökade omsorgstiden. Viss del av ökad kostnad för verksamhet förskola möts av minskad kostnad för färre barn hos fristående huvudmän samt högre föräldrantäkt mot budgeterat.

Pedagogisk omsorg + 303 tkr

Avvikelsen beror på färre köpta platser mot budgeterat. Under hösten har inga barn placering hos fristående huvudman i verksamheten pedagogisk omsorg.

Förskoleklass – 873 tkr

I förskoleklass har större inflyttning gjorts mot budgeterat antal elever. Skillnaden mot budget ger ökad personalkostnad.

Grundskola – 4 064 tkr

Den stora skillnaden är högre personalkostnader i kommunala enheter under våren. I prognosen ingår även att kostnader för köpta tjänster på grund av färre elever hos fristående huvudman är lägre mot budgeterat. Även intäkter har ökat med riktade statsbidrag.

Anpassad grundskola + 371 tkr

Lägre personalkostnad på grund av färre elever mot budgeterat.

Fritidshem - 1 268 tkr

Antalet barn i fritidshem är fler mot budgeterat vilket ger en högre föräldrantäkt samt även högre personalkostnad i kommunala enheter.

Kost- och lokalvård +/-0 tkr

Ingen förväntad avvikelse.

Option kostavtal + 2 500 tkr

Inköp har gjorts enligt option måltid i hög omfattning. Inflationen gör att skillnaden mellan närproducerade och icke närproducerade livsmedel inte är så stor.

Prognos antal barn och elever

Budgeterade barn och elever enligt tabell nedan är en sammanställning av kommunal och fristående verksamhet samt in- och utresande i och från annan kommun. Sammanställningen utgör antalet Alingsåsare (folkbokförda barn och elever).

Det finns variationer i antalet barn och elever mellan fristående huvudmän och kommun mot budgeterat. Barnen i förskola är färre mot budgeterat hos både kommunala enheter och hos fristående huvudman. Elevantalet ökar mot budgeterat i de lägre skolåldrarna vilket även gör att barnantalet på fritidshem ökar. Både inom förskola och skola är antalet barn från annan kommun lägre mot budgeterat.

Planeringsunderlag barn och elever, antal	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Förskola	2 301	2 246	-55
Pedagogisk omsorg	13	4	-9
Förskoleklass	532	541	9
Grundskola åk 1-9	4 849	4 845	-4
Anpassad grundskola åk 1-9	44	41	-3
Fritidshem	2 098	2 200	102

Bevakning skolplikt lå 23/24

2

2023.365 BUN

Datum: 2023-09-28
Handläggare: Louisa Asterfjord
Direktr:
Diariern: 2023.365 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Bevakning skolplikt lå 23/24

Ärendebeskrivning

Alla barn som är bosatta i Sverige omfattas av skolplikt enligt föreskrifterna i 7 kap. 2 § skollagen (2010:800). Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola.

För elever som avser att tillfälligt bosätta sig utomlands kan vårdnadshavare ansöka om att fullgöra skolplikten på annat sätt. Skolplikten inträder i regel höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Hemkommunen har möjlighet att förelägga vårdnadshavare med eller utan vite om de obstruerar skolplikten.

I det här ärendet följer Barn- och ungdomsnämnden de elever som är folkbokförda i Alingsås kommun men saknar skolplacering.

Förvaltningens yttrande

Barn- och ungdomsförvaltningen bevakar alla elever som är folkbokförda och skolpliktiga i Alingsås kommun i syfte att säkerställa att de får sin rätt till utbildning.

Skolpliktsbevakningen har förflyttats från skolenheterna till en centralskolpliktsbevakning för att skapa samordnad struktur och uppföljning. För de elever som saknar en skolplacering finns en rutin som Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar aktivt utifrån. I rutinen ingår bland annat att söka kontakt med vårdnadshavare om var eleven befinner sig. Kan ingen kontakt etableras på ett enkelt sätt med vårdnadshavare prövas alternativa kontaktvägar t.ex. genom släktingar, boenden i samma byggnad eller tidigare kommun. Beroende på vad som framkommer i efterforskningarna kan det bli fråga om att samverka med t.ex. socialtjänst för att säkerställa rätten till utbildning.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en kontinuerlig dialog med både skatteverket och försäkringskassan gällande de elever där förvaltningen utreder skolplikten. Vid dessa dialoger får förvaltningen del av den information de andra myndigheterna har fått gällande exempelvis anmälan om flytt utomlands samt om det finns andra möjliga kontaktvägar. Vid dessa kontakter kommuniceras även oro kring felaktig folkbokföring. I de fall oro finns för elevernas görs även anmälan till socialtjänsten.

För elever som har en skolplacering i Alingsås kommun men som uteblir från skolgången startas en frånvaroutredning. När alla kontaktvägar uttömts och eleven inte återgått till skolan övergår det till att handla om skolplikt och eleven skrivs då ut från skolenheten och bevakas via centralskolpliktsbevakning. Elevers frånvaro och frånvaroutredning hanteras i ett annat nämndärende och tas inte upp här.

Antal elever folkbokförda utan skolplacering

I september 2023 finns totalt 11 skolpliktiga elever folkbokförda i Alingsås kommun utan en skolplacering i kommunen. Utav dessa ärendena är 8 registrerade som ärende på Skatteverket för folkbokföringsutredning och 3 av ärendena är under fortsatt utredning av

Barn- och ungdomsförvaltningen. Det är i dagsläget inte aktuellt med föreläggande i något av ärendena.

Folkbokföringsutredning genomförs för att fastställa huruvida berörda elever ska skrivas som utlandsboende vilket utreds av skatteverket. Underlag som styrker eventuellt utomlandsboende har inkommit och skickats vidare till skatteverket. Utredning hos barn- och ungdomsförvaltningen innebär att det är elever som nyligen folkbokförts i kommunen där en utredning startas för att ta reda på var eleven befinner sig och vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas som t.ex. anmälan till Skatteverket för folkbokföringsutredning och/eller socialförvaltningen.

Central skolpliktsbevakning	Antal, totalt	Antal, flickor	Antal, pojkar
F-3	5	1	4
4-6	5	3	2
7-9	1	1	0
Totalt F-9	11	5	6

Ekonomisk bedömning

Beslutet medför inga kostnader.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg

Förskolans lärmiljöer och inre organisation

3

2023.363 BUN

Datum: 2023-10-02
Handläggare: Pia Croona
Direktr:
Diariernr: 2023.363 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Förskolans inre organisation och förskolans lärmiljöer

Ärendebeskrivning

Huvudmannen har till ansvar att skapa förutsättningar för likvärdighet, medan enheterna ansvarar för att utveckla undervisningens kvalitet och tillgänglighet. Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2023-03-21 § 28 om huvudmannens verksamhetsuppföljning som anger de strategiska inriktningarna i utvecklingsarbetet, där en av huvudmannens strategier är att stärka undervisningens kvalitet och tillgänglighet. I det här ärendet redogör förvaltningen för arbetet med förskolans lärmiljöer och inre organisation för att skapa likvärdiga förutsättningar och utveckla undervisningens kvalitet och tillgänglighet.

Förvaltningens yttrande

Inre organisation och barngruppernas storlek

Skolverkets allmänna råd anger ett riktmärke för barngruppernas storlek och anger sex till tolv barn för storlek på barngruppen för barn mellan ett och tre år. För barn mellan fyra och fem år är riktmärket nio till femton barn. Riktmärkena är inte tvingande utan ska ses som ett stöd och en inriktning för organisering av barngrupper. Förskolor organiseras traditionellt i olika avdelningar och vid varje avdelning placeras ett antal barn. Det är i regel antal placerade barn på en avdelning som avses med en barngrupp och de siffror som redovisas i statistik och jämförelser mellan kommuner. Att minska barngruppernas storlek i termer av att varje avdelning inte ska ha fler placerade barn än riktmärket skulle för Alingsås kommun innebära en utbyggnation med 30 avdelningar.

Det som är mest avgörande för hög kvalitet i förskolan är barnens möjlighet att bygga relationer och att få utveckla samspel och kommunikation med andra barn och med de vuxna i förskolan. En förskola där barnen känner trygghet, glädje och nyfikenhet, gynnar barns självbild och tillit till sin förmåga - en grund för utveckling och livslångt lärande. För att nå detta krävs en tillräckligt god personaltäthet där antal barn per årsarbetare ska vara så lågt som möjligt och relateras till barnens faktiska närvarotid i förskolan. Avgörande är också utbildad och kompetent personal som har gemensam syn på uppdraget. Vid enheterna organiseras gemensamt arbete med planering, uppföljning och utveckling av verksamheten vid de dagar under året som förskolan är stängd (stängningsdagar). Därutöver organiseras tid för gemensamt arbete utifrån de lokala förutsättningarna för varje förskola.

Grundverksamhet, fasta undervisningsgrupper och mindre sammanhang

Vid samtliga av huvudmannens förskolor pågår ett arbete för att säkerställa en tydlig och genomtänkt struktur med tillhörande strategier för grundverksamheten. Denna grundverksamhet behöver vara dokumenterad och levande hos all personal. Grundverksamheten anger upplägg för dagen, dvs. vilket innehåll barnen alltid ska möta oavsett eventuella störningar (som tex. stor personalfrånvaro, vikarier). Det bygger på i

förväg välplanerade rutinsituationer; från starten på dagen, dvs. hur var barn tas emot, till hur vi säger adjö när barnet går hem och allt som ska ske däremellan. Ett exempel är att slussa ut några barn åt gången i tamburen vid utgång och att där, som en självklarhet väva in samspel, begreppsbildning och motoriska färdigheter osv.

Den fysiska lärmiljön spelar också stor roll. Den behöver ha ett rikt innehåll utifrån alla olika läroplanens målområden och skapa naturliga mötesplatser för barnen. Grundverksamheten ska utgå från barnens olika behov så att personalen arbetar främjande via tydliggörande pedagogik som undanröjer alla tänkbara hinder från början.

Förskolorna delar in barnen i fasta undervisningsgrupper som utgår från den ambitionsnivå som eftersträvas. Vidare har förskolorna arbetat aktivt med att skapa mindre sammanhang under hela dagen och samtliga förskolor har utvecklat arbetet. Nuläge och ytterligare illustration över arbete redogörs för i bilaga.

Tillgängliga lärmiljöer och tillgänglig utbildning

Huvudmannen har tillsammans med förskolorna genomfört en kompetensutvecklingsinsats kring fysiska lärmiljöer som påbörjades hösten 2022 och fortfarande pågår. Förskolorna har främst fokuserat på fysisk tillgänglighet och visuell harmoni. Under hösten 2023 fortsätter arbetet med resterande delar av SPSM:s tillgänglighetsmodell: Social och pedagogisk miljö, på temat "Att göra läroplanen tillsammans", för att stärka undervisningens kvalitéer.

Sedan drygt ett år pågår ett arbete vid samtliga förskolor kring arbetsorganisation (driftsfrågor) och utvecklingsorganisation (utvecklingsfrågor). Sedan starten höstterminen 2023 har samtliga rektorer tydligare arbetsorganisationer och några av rektorerna har också initierat sin utvecklingsorganisation. Arbetet med att stödja enheterna i det systematiska kvalitetsarbetet fortgår. Under det senaste året har fokus varit analys och kompetensen att ta fram relevanta mål för att utveckla respektive förskola och framåt också att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsbehov för det egna arbetet.

Intensifierat utvecklingsarbete och riktade investeringsmedel till några förskolors fysiska lärmiljöer har gett resultat, även om behoven är fortsatt stora. Detta har lett till att de förskolor som hade lägst kvalitet i sina fysiska miljöer har höjt sina nivåer, men även de som hade en god grund har vidareutvecklat sina fysiska lärmiljöer. Samtidigt är det kostsamt och tidskrävande med att organisera många små enheter som är fallet i Alingsås förskoleorganisationen eftersom det kräver mycket av samma saker, som flera personalrum, flera kopiatorer, resor mellan enheter, flera kök att samarbeta med, många olika uppdrag på få personer etc.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader.

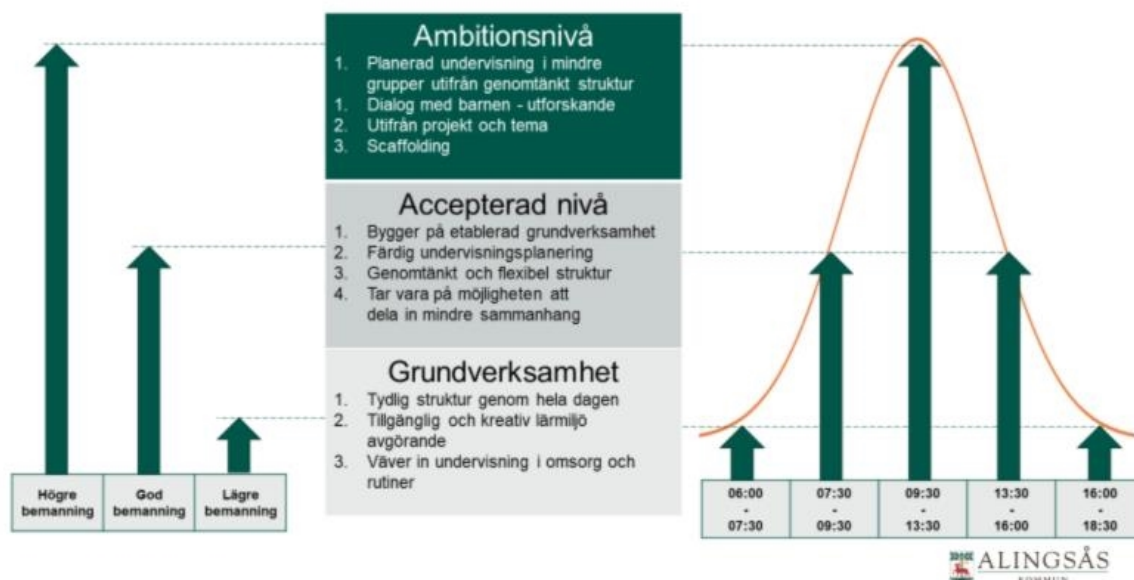
Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Helena Balte
Förvaltningschef
Godkännare tjänsteskrivelse, 2023-10-02ef

Pia Croona
VerksamhetschHelena Balte,

Bilaga. Modell och förutsättningar för arbete med mindre barngrupper

Grundverksamhet

Varje förskola behöver ha en tydlig och genomtänkt struktur med tillhörande strategier. Detta behöver vara dokumenterat och levande hos all personal. Grundverksamheten anger hur dagens planeras, dvs. vilket innehåll barnen alltid ska möta oavsett eventuella störningar (som tex. stor personalfrånvaro, vikarier). Det bygger på i förväg välplanerade rutinsituationer; från starten på dagen, dvs. hur vi tar emot varje barn, till hur vi säger adjö när barnet går hem och allt som ska ske däremellan. Ett exempel är att slussa ut några barn åt gången i tamburen vid utgång och att där, som en självklarhet väva in samspel, begrepps-bildning och motoriska färdigheter osv. Arbetet är nyligen initierat och några enheter har ett väl utvecklat arbete som kan inspirera övriga.

För en välfungerande grundverksamhet spelar den fysiska lärmiljön en stor roll. Den behöver ha ett rikt innehåll utifrån alla olika läroplanens målområden och skapa naturliga mötesplatser för barnen. Grundverksamheten ska utgå från barnens olika behov så att personalen arbetar främjande via tydliggörande pedagogik som undanröjer alla tänkbara hinder från början.

Mindre sammanhang hela dagen

Förskolorna har arbetat aktivt med att skapa mindre sammanhang – accepterad nivå (se förklaring bild) under hela dagen och utveckling syns vid samtliga förskolor. Exempel på detta är att tex. dela in barnen i lekgrupper, måltidsgrupper, läsgrupper, osv. Den fysiska lärmiljön har stor inverkan på vilket innehåll barnen får möta under dagen. En tillgänglig och

inspirerande lärmiljö ger goda förutsättningar för barnen att leka och mötas, att utforska samt utveckla tillit till sin förmåga. Här har merparten av förskolorna tagit stora steg under läsåret 22/23, då vi under denna period arbetat med ökad grundbemanning för att säkerställa mindre sammanhang.

Fasta undervisningsgrupper

Förskolorna har barnen indelade i fasta undervisningsgrupper som är den ambitionsnivå (se förklaring bild) som eftersträvas, dvs, utifrån skolverkets allmänna råd: 6–12 barn för åldrarna 1–3 år och 9–15 barn för åldrarna 4–6 år. Vanligen delas barnen in i två grupper, utifrån en traditionell avdelning. Exempel: 22 barn placerade på en äldre barns avdelning – 11 barn i varje undervisningsgrupp, 14 barn placerade på en yngre barns avdelning – 7 barn i varje undervisningsgrupp. I merparten av förskolorna genomförs dessa gruppindelningar 3–5 dagar per vecka ca. kl. 09.00 – 11.00. Några av förskolorna delar in barnen i fasta grupper under något fler timmar, tex. kl. 09.00– 13:00 och under fler dagar.

Förutsättningar

Enheternas storlek och lokalernas utformning påverkar förutsättningarna, tillsammans med rektors ledarskap, arbetsorganisation, andelen förskollärare, personalens medvetenhet och den samlade kompetensen.

En större enhet har samma resursfördelning per barn som en liten enhet, men har andra samordningsmöjligheter, vilket frigör personaltimmar att nyttja för att möjliggöra undervisning i mindre grupper i högre grad. Störst utmaning finns vid förskolor med 1-2 avdelningar, där det är färre timmar per vecka med mindre undervisningsgrupper, men däremot hög grad av mindre sammanhang. Förskolor med socioekonomiskt strukturbidrag har ökat tiden då barnen är indelade i grupper, tex. kl. 09 – 13.00. Ökad grundbemanning har stärkt möjligheten till mindre sammanhang under hela dagen, men också högre frekvens av mindre fasta undervisningsgrupper.

Förskolas rektorer fortsätter att utveckla den inre organisationen och arbetssätt så att personalens samlande kompetens används och utvecklas utifrån verksamhetens behov och mål i hela styrkedjan. De rektorer som har lyckats väl med detta kan i högre grad få en mer gynnsam dag för barnen med mer tid för kvalitativ undervisning. Det bygger på rätt person på rätt plats i rätt tid. Då schemaläggs all personaltid utifrån det perspektivet, dvs barnens rätt till planerad undervisning. I det här arbetet krävs ett idogt ledarskap; i både det pedagogiska ledarskapet och i chefskapet.

Uppföljning extern och intern samverkan

4

2023.366 BUN

Datum: 2023-10-03
Handläggare: Emilie Torbjörnsdotter
Direktr:
Diariernr: 2023.366 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Uppföljning extern och intern samverkan

Ärendebeskrivning

Som en del i barn och ungdomsnämndens kvalitetsarbete redovisar barn- och ungdomsförvaltningen den samverkan som sker för insatser som syftar till att förbättra barns och ungas psykiska hälsa. Den psykiska hälsan påverkar möjligheterna att lyckas i skolan liksom att lyckas i skolan ger ökad psykisk hälsa. Samverkan sker såväl på tjänstemannanivå som politisk nivå, genom såväl kommuninternt som genom extern samverkan med region liksom närings- och föreningsliv.

Förvaltningens yttrande

Samverkan region, SAMLA

Samverkan med regionen sker tillsammans med socialförvaltningen inom ramen för SAMLA, där också Lerums kommun ingår. SAMLA är en närvårdsamverkan som syftar till tidigt samordnade insatser för barn och unga i syfte att främja psykisk hälsa och minska psykisk ohälsa. Målsättningen är att barn i behov av stöd ska få rätt insats, på rätt nivå och i rätt tid. Genom en sammanhållen samverkansprocess där gemensamma resurser synkroniseras och nyttjas optimalt ges barn och unga ökade möjligheter att fullfölja sin skolgång. För att få en tydlighet kring gränssättningar, förväntningar och roller vid remissförfarande och utredningar för barn och elever inom vårdens regi har gemensam konferens genomförts inom ramen för SAMLA för att stödja hjälpa barn och unga i psykisk ohälsa till rätt vårdnivå.

NOSAM står för Närområdessamverkan och kännetecknas av helhetssyn, kontinuitet, samverkan och ett hälsofrämjande förhållningssätt. NOSAM Alingsås har fokus på prioriterade närområdesfrågor samt arbetar med de fokusområden som är framtagna i SAMLA för år 2022-2023 och som syftar till att öka möjligheterna för barn och unga att fullfölja sina studier samt en förflyttning mot god och nära vård. Inom NOSAM har arbetet med att utvärdera SIP som kvalitativt verktyg påbörjats. I detta har utvecklingsområden inom hur kallelser av SIP skickas mellan vård och kommun, professioners deltagande och uppföljningsmötenas form och antal identifierats och särskilt beaktats.

Under året har arbetet med Tidig Upptäckt Tidiga Insatser, så kallat Småbarnsteam, initierats och börjat implementeras inom ramen för NOSAM. Småbarnsteamet i Alingsås är en samverkan mellan hälso- och sjukvården och kommunen. Flera olika yrkespersoner såsom regionens logoped, psykolog, barnläkare och kommunens förskolepsykolog, skollogoped och specialpedagoger deltar i teamarbetet och arbetar tillsammans för att barn med utvecklingsrelaterade svårigheter tidigt ska identifieras och få möjlighet till en bred kartläggning och planering av insatser som grundar sig på en större helhetsbild.

Ytterligare samverkan med regionen sker med förstärkt vårdcentral för ungas psykiska hälsa (UPH), ungdomsmottagning samt Mini Maria som är mottagning för risk- och missbruk av alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS). Vidare har elevhälsans personal utbildats i suicidpreventiva insatser.

Kommunintern samverkan, barn och unga samverkan

Kommunintern samverkan för barn- och unga sker också i huvudsak genom BUS-verksamheten där Socialnämnden, Barn- och ungdomsnämnden, Kultur och utbildningsnämnden ingår. Tillsammans med andra samhällsaktörer samordnas olika resurser för att öka effektiviteten i det psykosocialt förebyggande arbetet med barn- och ungdomar och dels främja demokratiska värderingar. Barn- och ungdomsförvaltningen och socialförvaltningen samarbetar särskilt för fullföljda studier genom skolsocialt team som arbetar med riktade förebyggande insatser för att främja barns och elevers närvaro samt med åtgärdande insatser vid hög frånvaro hos elev. Barn och ungdomsnämnden och Socialnämnden har ett gemensamt huvudmannaskap för det skolsociala teamet. Teamet består av en psykolog som är organiserad inom Barn- och ungdomsförvaltningen och två socionomer (sk "skolsocionomer") som är organiserade inom socialförvaltningens regi. Genom denna organisering samverkar psykologen med övriga skolpsykologer och får tillgång till professionsutvecklande kompetensinsatser samt övrig verksamhet inom barn och elevhälsan. Arbetet inom det skolsociala teamet kopplas nära de insatser som är inom elevhälsoteamets ordinarie närvarofrämjande uppdrag. Psykolog inom skolsociala teamet har tillsammans med metodstödjare på socialförvaltningen även ett uppdrag att arbeta med processledning av och planering för teamets fortsatta implementeringsarbete.

Skolsocionomernas tillhörighet till socialförvaltningens övriga verksamhet inom barn och unga främjar möjligheter till samverkan med fokus på föräldrastödjande insatser, något som stärker det närvarofrämjande arbetet. Skolsocionomerna ingår i Barn och ungdomsförvaltningens professionsutveckling för kuratorsgruppen och träffar regelbundet elevhälsans kuratorer för samverkan inom närvaroarbeta. Samarbetet med skolans elevhälsa ger förutsättningar att forma insatser som hänger väl samman med skolans övriga stöd. Vid nystart av det skolsociala teamet har ett motivationsarbete för inhämtande av samtycke skett och teamet har påbörjat ett intensivt närvarofrämjande arbete kring elever i omfattande närvaroproblematik inom främst åk F-6 och men också kring elever inom åk 7-9. Ett förebyggande utbildningsarbete kring närvarofrämjande insatser inom förskolan har också initierats tillsammans med rektor.

Samverkan med kultur- och utbildningsförvaltningen sker med både gymnasieverksamheten för mål om fullföljda studier liksom med kultur- och fritidsverksamheten med fokus på samverkan kultur-, bibliotek- och fritidsverksamhet. I detta ingår bland annat nätverk för studie och yrkesvägledning i syfte att stärka valkompetensen för grundskolans elever. Elever som tidigt får information om yrkes- och utbildningsalternativ har större möjlighet till fullföljda studier. Det sker också en samverkan mellan rektorer för åk 7-9 samt gymnasieskolans rektorer under titeln "Hur går det för våra elever". Vid denna samskapas information om hur undervisningen bör utvecklas och organiseras för att gynna fullföljda studier. Vid överlämning mellan grundskolan och gymnasiet säkerställs särskilt övergången för elever i behov av särskilt stöd genom samverkan mellan specialpedagoger på de båda förvaltningarna. I dessa båda samverkansforum ingår också enhetschef för barn- och elevhälsan samt elevhälsoschef för gymnasiet. Vidare samverkar grundskola och gymnasium i fråga om elevhälsa där enhetschef för barn och elevhälsa vid barn- och ungdomsförvaltningen är verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen för båda förvaltningarna. Samverkan sker mellan förvaltningarna utgångspunkt i ledningssystemet för elevhälsans psykologiska och medicinska insatser sker

Kraftsamling Bjärke är en påbörjad satsning för fullföljda studier som initierats utifrån analyser av elevers måluppfyllelse, skolfrånvaro och stödbehov samt utmaningar i tillgång på behörig personal. Tjänstemannaorganisationen (BUS-arbetsgrupp) inom BUS har utifrån en gemensam nulägesanalys kring utmaningar i kommunen samlats kring behov av kraftsamling genom samverkan. Förvaltningarna delar en gemensam bild av vilka behov och utmaningar som finns i norra kommundelen. Det finns därför goda möjligheter för att utjämna skillnader i livsvillkor och arbeta aktivt för social hållbarhet genom samverkan barn- och ungdomsförvaltning, socialförvaltning, kultur- och utbildningsförvaltning och region. I kraftsamlingen har bemanning inom elevhälsan förstärkts samt det skolsociala teamets arbete förlagts under nystartsperioden. Som en del i kraftsamlingen ingår också samverkan med socialförvaltningen och BVC i familjecentrerad verksamhet. Målet är att genom familjecentralsliknande verksamheter bidra till att utjämna skillnader i hälsa och livsvillkor. Öppna förskolan har sedan februari utökade öppettider. I förvaltningens utvärdering konstateras att förstärkningen lett till fler dagar med öppen förskola ökad tillgänglighet. Öppen förskola i Sollebrunn har denna termin haft fler besökare och det har kommit fler familjer med yngre barn. Ansvariga för verksamheten beskriver att genom utökade öppettider har fler specificerade aktiviteter, riktade till barn i olika åldrar både inom- och utomhus.

Samverkan kommun och näringsliv

Samverkan mellan kommun och näringsliv sker vid prao, genom motivationshöjande insatser men också genom ett värdegrundsarbete för att bidra till ökad trivsel/trygghet och studiero samt för att bidra till att erbjuda alla barn och unga en aktivare fritid. Vidare sker dialoger där näringslivets behov av arbetskraft i omhändertags i studie- och yrkesvägledningens samtal och dialoger vid 7-9-skolorna för framtida studie- och yrkesval.

Förvaltningen ingår i ett samarbete, Rörelse på rast, med skolförvaltningarna i Vårgårda, Herrljunga och Lerums kommuner. Projektet finansieras av Sparbanksstiftelsen Alingsås och kom till i en dialog mellan cheferna för skolförvaltningarna i de fyra kommunerna och Sparbanksstiftelsen. Projektet syftar till att få fler elever att röra sig på rasterna, dels för att förbättra resultaten i skolan, men även för att skapa intresse att aktivera sig i någon idrottsförening. Projektet riktar sig framförallt till elever på låg- och mellanstadiet. Projektet började med en pilotverksamhet med fem skolor under läsåret 2022/23 och därefter erbjuds alla skolor i de fyra kommunerna att vara med. Från läsårsstart 2023/24 är sju skolor i Alingsås med. De effekter som kunnat ses efter första året har varit mer rörelse bland eleverna på rast samt fler kontakter mellan föreningsliv och elever i skolan. Pedagoger har kompetensutvecklats (både i form av nätverksträffar med övriga kommuner samt utbildningsinslag) för att få en större kompetens kring organisering av inkluderande rastaktiviteter, vilket inneburit en rikare palett av metoder för att utveckla elevernas rörelsekompetens.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Helena Balte
Förvaltningschef

Karin Berg
Emilie Torbjörnsdotter

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2023-10-03